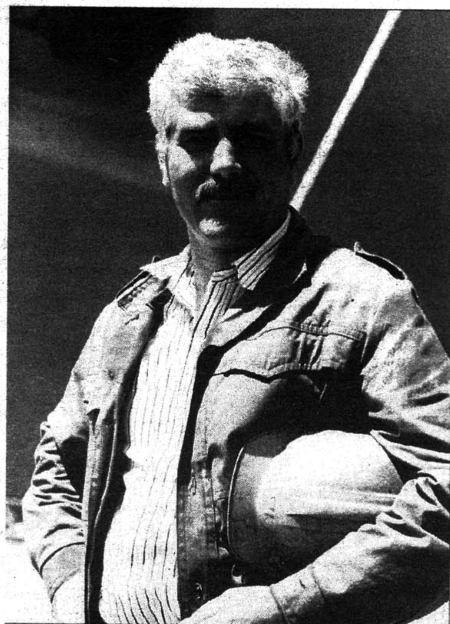
Влада – Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 151 (901) ♦ Середа, 10 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

«ОКЕАН» ПРАЦЮЄ НА ОКЕАН

Миколаївський завод «Океан» — наймолодше суднобудівне підприємство на півдні України, та репутацію має відмінну. За 40 років зі стапелів «Океану», що має відкритий вихід у Чорне море, зійшло близько 400 різних суден загальною водотоннажністю понад 2,5 мільйона тонн. Це суховантажі та науково-пошукові судна, морські буксири та супертраулери, риболовецькі бази та гігантські нафторудовози. Універсальність морської кузні, висока майстерність корабелів дають змогу, на думку вітчизняних та зарубіжних спеціалістів, виконувати замовлення будь-якої іноземної фірми з високою гарантією.

На знімках: головний суднобудівник заводу Юрій Самойлов; чергове дітище миколаївців скоро піде в рейс.

Фото Олександра КРЕМКА.

Абзац з листа

Вважається, що криза в економіці, тобто спад виробництва, спричинена розірваними економічними зв'язками, відсутністю дотацій тощо. Це лише напівправда, бо основна причина спаду виробництва — у відсутності купівельної спроможності власного ринку. Адже тисячі потрібних тракторів та комбайнів іржавіють на майданчиках ХТЗ, Херсонського та Дніпропетровського комбайнових заводів. У нас штучно занижений курс карбованця по відношенню до долара або штучно завищені ціни у карбованцях, що одне й те ж. Щоб механізм ринку запрацював, необхідно не підвищувати, а почати знижувати ціни на товари, причому знижувати на цілком законних, паритетних засадах.

В.ВЕРХУША,
науковий співробітник.
Київ.

Призначено нового секретаря Ради Національної безпеки при Президенті України

Президент України Л.КУЧМА своїм Розпорядженням призначив ГОРБУЛІНА Володимира Павловича секретарем Ради Національної безпеки при Президенті України, звільнивши з цієї посади КАРТАВЦЕВА Валерія Степановича.

Горбулін В.П., 1939 року народження, українець, доктор технічних наук, до останнього часу працював генеральним директором Національного космічного агентства України.

До робочого візиту в Україну Його Високоповажності пана Нурсултана Назарбаєва, Президента Республіки Казахстан

З 10 по 11 серпня Україну з робочим візитом відвідає Президент Республіки Казахстан Нурсултан Назарбаєв.

Нурсултан Назарбаєв народився у 1940 році в с.Чемолган (Каскеленський район Алма-Атинської області). Казах, освіта вища, металург за фахом. Доктор економічних наук. Одружений, має трьох дітей.

У 1958—1960 рр. навчався в технічному училищі в місті Дніпродзержинську Дніпропетровської області.

Н.Назарбаєв почав трудову діяльність робітником на Карагандинському металургійному комбінаті й за 15 років пройшов всі стадії професійної кар'єри. Згодом Н.Назарбаєв займав різні відповідальні посади. З 1984 року по 1989 рік був Головою Ради Міністрів республіки.

У грудні 1991 року за підсумками прямого всенародного голосування Нурсултан Назарбаєв був обраний Президентом Республіки Казахстан.

Програмою перебування Н.Назарбаєва передбачається зустріч з Президентом України Л.Кучмою, підписання українсько-казахського Меморандуму.

Продиктовано в номер

Заява Білого дому

Президент США Білл Клінтон запросив Президента України Леоніда Кучму зробити офіційний робочий візит до Вашингтона 29 листопада. Про це йдеться у заяві прес-відділу Білого дому. «Майбутня зустріч у Білому домі стане першою зустріччю Президента Кучми і Президента Клінтона, — вказується у заяві. — Президент Клінтон намагається використати цю можливість для досягнення прогресу в американо-українських стратегічних відносинах.

Лідери двох країн обговорять просування вперед у здійсненні економічних і демократичних реформ в Україні, а також спільні зусилля з цілої низки проблем, пов'язаних з безпекою».

Ю.Мєшков погодився з існуванням Головного управління МВС України в Криму?

9 серпня оприлюднено указ президента Республіки Крим Юрія Мєшкова «Про увільнення із системи Міністерства внутрішніх справ Республіки Крим». Звільнено першого заступника міністра внутрішніх справ Республіки Крим генерал-майора міліції Валерія Петухова, всіх чотирьох заступників міністра, начальників штабу МВС Криму і начальника управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС Криму. Мотивація звільнення, згідно з указом Ю.Мєшкова, така: «У зв'язку з переходом на службу в Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму». По суті, Ю.Мєшков таким чином майже скасував МВС Криму і погодився з існуванням на півострові Головного управління МВС України в Криму, проти чого, до речі, виступає ВР Криму.

Крим — не яблуко розбрату

Парламентська більшість не має наміру відмовлятися від своєї мети — «встановлення єдності Криму з Росією, як духовної, культурної, економічної, так і політичної», заявив сьогодні на прес-конференції голова Верховної Ради республіки Сергій Цеков. «Але треба розуміти, що це здійснюватиметься поетапно й свого часу. А поки що Крим має стати мостом дружби між Україною й Росією, але ні в якому разі — яблуком розбрату», — підкреслив він.

У комісіях Верховної Ради України

8 серпня цього року в Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД відбулася зустріч з Послом Російської Федерації в Україні Леонідом Смоляковим на його прохання. Гість і голова Комісії Борис Олійник обговорили широке коло питань політичної, ділової і культурної співпраці двох країн, зокрема шляхом розвитку міжпарламентських зв'язків. Було визнано виняткову важливість підготовки широкомасштабного Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією. Підкреслювалось, що проблеми, які ще існують у стосунках між нашими державами, зокрема питання статусу Чорноморського флоту, мають бути вирішені на принципах суверенітету, невтручання у внутрішні справи і врахування національних інтересів обох країн.

З метою поглиблення традиційних взаємозв'язків домовлено про взаємне сприяння у відкритті культурних центрів відповідно України у Москві і Російської Федерації у Києві.

Слово після сесії

Про підсумки роботи першої сесії Верховної Ради України 13-го скликання

Заява секретаріату Центрального Комітету Компартії України та депутатської фракції Верховної Ради «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя»

Завершила роботу перша сесія Верховної Ради України тринадцятого скликання.

Віддаючи свої голоси за кандидатів у народні депутати України, виборці сподівалися на якнайшвидше поліпшення життя, зміну грабіжницького курсу, нав'язаного народові проти його волі. Багато хто з них проголосував за представників Комуністичної партії України, висловивши цим самим довіру нашій передвиборчій платформі, в основі якої — інтереси людини праці, соціальна справедливість, справжнє народовладдя.

За підсумками роботи сесії трудящі висловлюють певне невдоволення, яке штучно підігрівається і спрямовується на дискредитацію діяльності Верховної Ради націонал-екстремістами, антикомуністичними силами, котрі значно втратили свій авторитет серед народу.

Ми вважаємо за необхідне висловити свою точку зору з цього приводу.

Так, результати сесії могли б бути і вагоміші. Однак не можна не погодитися з тим, що за короткий проміжок часу (два з половиною місяці) депутати, більшість яких обрана вперше, розв'язали ряд основоположних проблем, заклавши цим необхідні передумови для виходу України із жорстокої соціально-економічної кризи.

Перш за все вирішено абсолютну більшість обов'язкових для першої сесії організаційних питань.

Всупереч затятій протидії націонал-естремістів, представників кримінальної, компрадорської буржуазії у Верховній Раді, з ініціативи і за безпосередньої участі комуністів, соціалістів, аграрників у першому читанні прийнято закон «Про Ради народних депутатів».

Основоположним стало прийняття постанови про зупинення грабіжницької для народу приватизації.

Представники лівого блоку активно порушили одне з найпринциповіших питань — боротьби зі злочинністю, корупцією та мафією: розгляд діяльності горезвісного концерну «Бласко».

Серед перших конкретних рішень — зняття ПДВ із дитячих оздоровчих путівок і прийняття на держзабезпечення учнів професійно-технічних училищ, матеріальне і фінансове забезпечення агропромислового комплексу.

Безумовно, на результативності підсумків сесії негативно позначився ряд суттєвих факторів.

По-перше, вся її робота проходила в обстановці жорсткої протидії з боку націонал-екстремістських сил, включаючи колишнього Президента України.

По-друге, кризова соціально-економічна і політична ситуація змушувала депутатів неодноразово повертатися до документів, прийнятих Верховною Радою минулого скликання.

По-третє, особливо треба підкреслити ту обставину, що ліві сили не мають більшості у вищому органі влади, і лише їхня розумна, конструктивна робота, вміння переконати опонентів допомогли одержати певні позитивні для народу результати. Це тим більш необхідно відзначити, що псевдодемократи наполегливо нав'язують громадській свідомості думку про нібито комуністичну більшість у Верховній Раді.

Але антикомуністичним силам час засвоїти і таку істину: період політичного тероризму у Верховній Раді, коли антинародна меншість методом тиску, погроз, шантажу, деструктивізму диктувала свої умови, — минув.

Перед Верховною Радою України стоїть важке завдання законодавчого забезпечення виходу держави із кризи. І ніякі політичні викрутаси, здобрені недосконалістю існуючого законодавства, не стануть на заваді комуністам, лівим силам у відстоюванні інтересів трудящих.

Сьогодні закладається база для подальшого вдосконалення роботи Верховної Ради. Комуністи будуть ініціаторами розгляду на другій сесії найбільш важливих питань життєдіяльності, а саме: державне будівництво; державний бюджет на 1995 рік; про державну житлову політику; про компенсацію вкладів населення; про врегулювання заробітної платні спеціалістам освіти, охорони здоров'я, культури, науки; про статус ветеранів військової служби; про оподаткування; про Національний банк України; про страхування; мінімальний прожитковий рівень; про приватизацію і багато інших, від яких залежить добробут трудящих.

Ми ні на крок не відступимо від своєї передвиборчої програми, і ті, хто виявив довіру депутатам-комуністам, можуть бути впевненими у чесності й послідовності їхніх вчинків!

Секретаріат Центрального Комітету Комуністичної партії України.
Депутатська фракція Верховної Ради «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя».

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про звіт про роботу Національного банку України, баланс його діяльності і зведений баланс банківської системи України та розподіл прибутку Національного банку України за 1993 рік

Відповідно до статті 20 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Верховна Рада України **постановляє:**

1. Взяти до відома звіт Національного банку України про роботу за 1993 рік, баланс його діяльності з валютою балансу 35176.5 млрд. українських карбованців і зведений баланс банківської системи за 1993 рік.

2. Затвердити розподіл прибутку Національного банку України за 1993 рік згідно з додатком.

Встановити, що кошторис Національного банку затверджується Верховною Радою України на рік і може перезатверджуватися за поданням Національного банку України.

Національному банку України подати кошторис Національного банку на друге півріччя поточного року на затвердження Верховної Ради України до 15 вересня ц.р.

3. Встановити, що річний звіт Національного банку України, баланс його діяльності і зведений баланс банківської системи подається на розгляд Верховної Ради України разом з аудиторським висновком.

4. Національному банку України здійснювати первинну кредитну емісію відповідно до щорічно затверджуваних Верховною Радою України Основних напрямів грошово-кредитної політики, або за спеціальними рішеннями Верховної Ради України про здійснення первинної кредитної емісії.

5. Національному банку України, як емісійному банку держави, забороняється надавати кредити підприємствам, організаціям та окремим галузям через комерційні банки. Національний банк України здійснює пропозицію коштів в господарський оборот через кредитні аукціони, вексельне рефінансування комерційних банків та безпосереднє кредитування Уряду.

Встановити, що в 1994 році не менш як 10 відсотків кредитної емісії Національним банком України надається у вигляді кредитів комерційним банкам виключно через кредитні аукціони Національного банку України.

6. Доручити Кабінету Міністрів України і Національному банку України в місячний термін подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо:

порядку і фінансових умов обслуговування державного внутрішнього боргу;

неінфляційних джерел покриття внутрішнього державного боргу

і дефіциту бюджету;

удосконалення валютного контролю, маючи на увазі забезпечення найбільш доцільного розподілу повноважень між Національним банком та іншими органами.

7. З метою забезпечення зобов'язань Національного банку України довести його статутний фонд до 3 трлн. українських карбованців.

Національному банку України до 20 серпня 1994 року подати Президії Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін і доповнень до структури управління Національним банком України і Статуту Національного банку України.

8. Встановити, що Національний банк України здійснює викуп валютних коштів, що підлягають обов'язковому продажу до офіційних валютних резервів, за курсом валютного аукціону Національного банку України.

9. З метою створення умов для закріплення кадрів поширити на працівників апарату Національного банку України, Республіканського банку Криму та обласних управлінь Національного банку дію Закону України «Про державну службу».

Національному банку України до 15 вересня ц.р. внести до Верховної Ради України пропозиції щодо особливостей реалізації дії Закону України «Про державну службу» в системі Національного банку України.

10. Постанова набуває чинності з моменту її опублікування.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.
м.Київ, 29 липня 1994 року.

Розподіл прибутку Національного банку України

Напрями	(млрд.укр.крб.) 1993 рік
1. Фінансування витрат для створення офіційного валютного резерву	794,5
у тому числі:	
закупівля іноземної валюти	385,2
придбання дорогоцінних металів до Державної скарбниці	409,3
2. Відрахування Мінфіну України (перевищення доходів над видатками Національного банку)*	470,0
3. Фінансування будівництва потужностей по виготовленню національної валюти, власних об'єктів банку та дольової участі у будівництві житла	312,3
4. Фінансування технічного переоснащення платіжної системи, засобів телекомунікацій, банківського обладнання	222,6
5. Затрати на підвищення кваліфікації кадрів та утримання навчальних закладів	19,0
6. Фінансування заходів по соціальному захисту працівників Національного банку України	143,0
7. Інші витрати	19,3
Усього	1980,7

* Крім цього, до Державного бюджету України зараховано 1557 млрд.укр.крб (заборгованість Мінфіну України перед Національним банком України по процентах за надані у 1993 році кредити).

Указ Президента України

Про порядок надання у 1994 році фінансової підтримки підприємствам

З метою впорядкування надання фінансової підтримки державним та іншим підприємствам **постановляю:**

1. Установити, що надання у 1994 році фінансової підтримки державним та іншим підприємствам, у майні яких частка державної власності перевищує 50 відсотків (далі — підприємства), здійснюється з бюджетних асигнувань, як правило, на зворотній основі під затверджені проекти використання коштів, що надаватимуться як державна підтримка, під бізнес-плани та проекти санацій цих підприємств.

Порядок надання такої підтримки визначає Кабінет Міністрів України.

2. Кабінету Міністрів України:

затвердити у місячний строк положення про надання підприємствам фінансової підтримки, яка здійснюється з бюджетних асигнувань, визначивши у ньому, зокрема, порядок підготовки, розгляду та затвердження проектів використання коштів, що надаватимуться як державна підтримка, бізнес-планів та проектів санації цих підприємств, відповідальність сторін за недодержання умов надання фінансової підтримки та вичерпний перелік випадків, коли така фінансова підтримка надається на беззворотній основі;

при уточненні показників Державного бюджету України на 1994 рік передбачити асигнування для здійснення фінансової підтримки підприємств.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КУЧМА.
м.Київ, 5 серпня 1994 року.

Розпорядження Президента України

Про відзначення 200-ліття заснування міста Одеси

Ураховуючи історичне, культурне та соціально- економічне значення міста Одеси та у зв'язку з 200-літтям з часу його заснування:

1. Підтримати ініціативу виконавчого комітету Одеської міської Ради народних депутатів щодо відзначення 200-ліття з часу заснування міста Одеси, яке виповнюється у вересні 1994 року.

2. Кабінету Міністрів України:

вирішити у тижневий строк питання щодо фінансування витрат виконавчого комітету Одеської міської Ради народних депутатів, пов'язаних з відзначенням 200-ліття заснування міста Одеси;

розглянути у місячний строк питання:

щодо підпорядкування історико-архітектурного заповідника «Стара Одеса» виконавчому комітету Одеської міської Ради народних депутатів, передачі у його господарське відання нерухомих пам'яток історії та культури, розташованих на території міста Одеси,

проведення господарсько-економічного експерименту щодо відродження та реєстрації історичного центру міста Одеси і виділення для цього відповідних коштів.

Президент України Л. КУЧМА.
м.Київ, 3 серпня 1994 року.

Ми маємо останній шанс зупинити мафіонізацію українського суспільства

Виступ Президента України Леоніда Кучми на розширеній Колегії Міністерства внутрішніх справ України 5 серпня 1994 року

Товариші генерали і офіцери!

Вважаю, що розмова була принциповою і діловою. І переконаний, що в цьому залі вперше пролунала така гірка правда.

Тому не стану зачіпати усіх питань, які тут піднімалися. Зупинюся лише на декількох стратегічно важливих проблемах, у розв'язанні яких мають відіграти суттєву роль органи правопорядку.

Моя оцінка соціально-економічного стану України добре відома. Повторювати її не буду. Лише зазначу, що вважаю ситуацію критичною. Такою, яка вимагає невідкладних, рішучих антикризових заходів як економічного, так і політичного характеру. Серед багатьох факторів, що підштовхують процеси саморуйнації економіки українського суспільства, є й такі, які або межують з криміногенною сферою, або мають відверто антизаконний характер. Якщо дати політичну оцінку цьому явищу, то ми маємо прямо визнати: в Україні сформувалася п'ята влада. Влада тіньової економіки, незаконно накопиченого багатства. Влада, яка виросла і зміцніла за рахунок обкрадання держави, власного народу. Ця влада невидима. Але на сьогодні вона найбільш згуртована. Володіє реальними важелями впливу на державні органи всіх рівнів, на визначення нашого економічного режиму, правоохоронні інститути, на засоби масової інформації, на формування громадської думки з тих чи інших суспільних питань.

Цю владу інтуїтивно відчуває зараз більшість громадян України. Досить сказати, що за соціологічними оцінками майже половина населення вважає: саме ця влада визначає напрямок політико-економічного розвитку України.

Як Президент України добре розумію вагу заяви найвищої посадової особи держави, і тому хочу вас запевнити, що перед тим як фактично визнати існування цієї вже політичної сили, ми серйозно проаналізували управлінську діяльність державних органів за останні роки, зовнішньоекономічну діяльність, ситуацію в державному та ринковому секторах економіки. Була детально вивчена оперативна інформація відповідних правоохоронних органів. На цих підставах я і стверджую: в Україні сьогодні справді існує напівкримінальна п'ята влада. Разом з тим, я не буду вдаватися до дешевого популізму, драматизувати ситуацію. Я добре знаю, що сьогодні ця влада не має єдиного центру, їй властиві гострі внутрішні протиріччя, що їй поки що не вдалося взяти під повний контроль державу, засоби масової інформації. Але тенденція зростання цієї сили загрозлива. І ми сьогодні маємо останній шанс зупинити мафіонізацію українського суспільства.

Для ефективної протидії треба чітко визначити природу цього явища, його найглибші коріння. Зупинюся лише на декількох причинах зростання цієї ракової пухлини нашого суспільства.

Перша. Це тіньова економіка. Ми маємо визнати, що свідомо чи несвідомо держава сама сприяла активному формуванню цього третього сектора економіки. Своєю податковою, зовнішньоекономічною, валютною політикою, режимом регулювання тих чи інших сфер економічної діяльності ми просто заганяли до тіні цілі галузі нашої економіки. Тому, насамперед, що треба зробити — це суттєво змінити державну економічну політику, законодавчу діяльність, які в ряді випадків змушували підприємців, господарників державного сектора йти в т.з. «економічну тінь», ставати спільниками навіть відвертого криміналу. Зрозуміло, що це питання не правоохоронних органів, а Президента, уряду і Верховної Ради. Ми вже працюємо над цим питанням. Сподіваємося, що до нас приєднається і парламент.

Друга. На жаль, в умовах реорганізації влади, докорінної зміни суспільства певна частина посадових осіб держави — від нижчого до найвищого рівня — не стрималася від спокуси збагатитися за народний кошт.

Економічні умови, атмосфера безвідповідальності у вищих ешелонах влади створюють для цього «режим сприяння».

Встановився своєрідний «державний рекет». Хабарництво і корупція стали невід'ємними атрибутами певних державних установ і організацій. Більш обтяжені владою фактично перетворили свої державні повноваження, державну власність на засіб особистого збагачення.

Особливо шкідливі для держави випадки, коли найвищі посадові особи в уряді витворили такі схеми економічної діяльності, які дозволили отримувати надприбутки виключно структурам, що знаходилися під їх впливом, особисто збагачуватися, завдавати удари по економічних конкурентах. І все це діялося під прикриттям державних повноважень, які народ довірив цим особам зовсім для інших цілей.

Прикладом може бути продаж авіаційного палива, який було здійснено за вказівкою керівників попереднього уряду. Цю справу зараз розслідує Прокуратура. Але таких операцій було здійснено десятки. На цьому грунті з'явилися цілі напівкримінальні клани, які монополізували окремі галузі економіки, мають серйозний вплив на всі поверхи державної влади.

Головне, що розбещує чиновників — це відсутність покарання за протиправні дії. Ні для кого не є таємницею, що Україна втратила близько 15 млрд.доларів. Дійшло до того, що вже деякі зарубіжні засоби масової інформації прямо вказують, що окремі державні службовці стали мільйонерами у доларових вимірах, входять до числа найбагатших людей Європи. І жоден із них не поніс відповідальності.

Третє. «П'ята влада», про яку ми ведемо річ, має і прошарок суто карно-злочинного походження. Мова йде про вихідців із злочинного світу, які кримінальним засобом набули чималого капіталу, перейшли спочатку у сферу діяльності легального бізнесу, а тепер активно прориваються до влади.

Немало з них діють через грубий підкуп чиновників, співробітників правоохоронних органів, які їх потім опікають. Більш досвідчені не жалкують коштів на непряму підтримку політичних партій, окремих політичних діячів. Особливо така діяльність активізувалася під час передвиборчих кампаній. Відомі спроби отримати депутатські мандати навіть безпосередніми представниками мафіозних угруповань.

Проходження певних законопроектів в парламенті свідчить, що вплив «п'ятої влади» у Верховній Раді — помітні.

Таким чином, державна влада має сьогодні серйозного конкурента в своїх спробах відновити цивілізоване, демократичне управління суспільством.

Що я вбачаю за необхідне здійснити для припинення криміналізації влади, економіки, суспільства загалом.

Як Президент вживу всі необхідні заходи, щоб позбавити «п'яту владу» можливості використання уряду, інших державних інституцій у своїх цілях, припинити пограбування держави.

Кожен, хто запустив руку до народної кишені, має нести відповідальність, адекватну ступеню правопорушення. Це необхідно для того, щоб у коридорах влади зрозуміли: час безвідповідальності минув. Бо без цього жодну, навіть саму правильну економічну програму ми не реалізуємо.

Для ефективної боротьби із мафіозними силами необхідна сильна державна влада, особливо її виконавча і судова гілки. Це також, до речі, один із мотивів активних заходів Президента по формуванню повноцінної виконавчої влади, причому суто на конституційних засадах.

Зараз закінчується робота над економічним та політико-правовим обгрунтуванням моделі розбудови виконавчої влади в Україні. Одразу після завершення цієї роботи будуть підписані відповідні укази Президента, внесені законопроекти до Верховної Ради України.

Сильна виконавча влада в Україні буде збудована при будь-яких обставинах. З цього приводу ні в кого не має бути сумнівів. Навіть у тих, хто ще до цього часу дуже бажає бачити інститут Президента лише як представницький орган.

Складовою частиною виконавчої влади є правоохоронні органи. Головне їх завдання — не допустити криміналізації суспільства, зупинити зростання карної злочинності, забезпечити безпеку особи.

Саме цьому питанню був присвячений перший Указ Президента.

Розумію, що якщо в тій чи іншій справі фігурує висока посадова особа — навіть найбільш високопоставлений керівник правоохоронного органу не спроможний домогтися правди. Для цього необхідна політична воля найвищого керівництва. Сьогодні така воля є: Указ — правове її оформлення. Головне для мене було — продемонструвати, що Президент готовий кинути виклик злочинному світу, розпочати з ним війну. Причому, перш за все не хуліганам з вулиці, і навіть не рекетирським групам. Хоча і це не менш важливо. А тим, хто хапає мільйони доларів, використовує службове становище, запускає руку до народної кишені, залишає населення та господарство без ліків, нафтопродуктів, інших найнеобхідніших товарів.

Президент волю виявив, пішов у наступ, але, як я вже казав на зустрічі в СБУ, військо переважно ж залишилося в окопах. Реалізації серйозних справ немає.

Ось нам перш за все треба розібратися — чому?

Розумію, що тут є і об'єктивні передумови. Мабуть, справи, у яких фігурують високі посадові особи, та масштаби котрих становлять загрозу економічній безпеці країни, не можуть бути реалізовані самостійно, в автономному режимі, жодним із правоохоронних відомств. Тому я вбачаю за доцільне створення під керівництвом Прокуратури спеціальних міжвідомчих слідчих груп, які будуть займатися цими справами. На період діяльності ці групи мають бути незалежними від відомств, підпорядковуватися безпосередньо Президенту. Ці групи, разом із задачами економічного характеру, мають завдати серйозного удару по т.з. «п'ятій владі».

Це, так би мовити, захід невідкладного характеру.

Друге. Необхідно серйозно проаналізувати стан справ у самих правоохоронних органах. Щодо діяльності Міністерства внутрішніх справ — то я вважаю її незадовільною. Саме з цим пов'язана зміна міністра і відставка членів колегії.

Виступи, які ми сьогодні заслухали, дають ще більш підстав вважати таку оцінку об'єктивною, а кадрові зміни закономірними.

Я покладаю великі надії на нового міністра Володимира Івановича Радченка, розраховую, що він зможе докорінно реорганізувати міліцію, оздоровити внутрішній клімат, піднести ефективність боротьби із злочинністю.

Гадаю, ви розумієте про що йде мова. Сьогодні чисельність Міністерства дорівнює чисельності Збройних Сил. А хіба населення відчуває, що його захищає від бандитів ціла армія? Ні. Чому? Тому що тільки 20 відсотків займаються реальною оперативно-розшуковою роботою. Тому що керівники не несуть відповідальності за діяльність підпорядкованих їм органів.

У Львівській, Херсонській, Запорізькій областях та м.Києві злочинність зростає, процент розкриття злочинів падає, а начальникам управлінь присвоюються звання генерал-лейтенантів. Хоча чотири-п'ять років тому в нас взагалі на цих посадах генерал-лейтенантів не було. За півтора року кадрами МВС розглянуто майже 5 тисяч подань до присвоєння звання полковника достроково і надгранично. Я запитую: за які успіхи? Хтось може дати мені відповідь на це запитання?

Треба уважно вивчити: хто, куди і з якою метою з керівництва МВС їздив за кордон? Як використовувалися валютні кошти, виділені Міністерству? Необхідно вивчити й багато інших питань. І чітко визначити відповідальність за виявлені порушення та недоліки.

І для мене, і для вас відомо, що певна частина співробітників МВС також знаходиться під впливом «п'ятої влади». Тільки за останній рік майже 200 співробітників міліції притягнуто до кримінальної відповідальності. Це багато. Занадто багато.

Ми чудово розуміємо, яку шкоду може завдати один нечесний міліціонер, пов'язаний із злочинними угрупованнями. Фактично він може нейтралізувати діяльність цілого підрозділу. А ви нараховуєте таких людей десятками. І це вже тих, кого спіймали. А скільки залишилося? Нечесна людина, наділена владою, небезпечніша від злочинця. Це аксіома.

Тому, безумовно, в МВС мають серйозно бути посилені органи внутрішньої безпеки.

Я вважаю, що і органи СБУ повинні посилити захист правоохоронних відомств від проникнення до них елементів злочинного світу.

Органам міліції треба нарощувати суто професійний потенціал. Звіти, які ми сьогодні чули, дають додаткові підстави стверджувати: міліція не має серйозних позицій для оперативно-розшукової діяльності, боротьби із злочинністю. Багаточисельні патрульні групи — лише імітація активності. Зважаючи на відкритий характер мого виступу, не деталізую цю тезу і сподіваюсь, що професіонали мене розуміють. А якщо зрозуміли, про що йде мова, то маєте пам'ятати, що вимоги в цьому напрямку будуть серйозно зростати.

Ще одна суттєва проблема — активізація співробітництва з органами правопорядку сусідніх держав. В більшості із цих країн діють організовані злочинні групи із громадян України. Сьогодні це становить серйозну проблему для ваших зарубіжних колег, завдає шкоди нашому міжнародному авторитету.

Окреме важливе завдання міліції — це захист особи. Люди не відчувають себе в безпеці. Вони морально не готові сприймати, що не тільки в далеких західних країнах, але й вже в наших містах злочинні угруповання широко використовують вогнепальну зброю, організують вибухи, замовлені вбивства.

Під час моєї останньої поїздки в південні регіони селяни просто просили, щоб допомогти їм захиститися від злочинців, які грабують села, забирають продовольчі товари. Я розумію їх тривогу і прошу нове керівництво Міністерства приділити серйозну увагу цьому питанню. Небезпечність послаблення боротьби із злочинністю полягає ще і в тому, що народ, доведений до відчаю, може почати самочинно і стихійно боротися із злочинністю незаконними методами, доходячи до фактів самосуду.

Це може привести до дестабілізації обстановки в окремих містах і регіонах.

Вважаю, що стримуючим фактором має бути і посилення самого покарання. Злочинець розуміє лише силу. Тому кара має бути невідворотною і суворою. За особливо небезпечні злочини — виняткова міра покарання, тривале ув'язнення. Це не зовсім гуманно, не співпадає із європейською практикою гуманізації покарання, відміни покарання смертю. Але за наших умов — це вимушена необхідність.

Хоча, немає сумнівів, що якщо ми не зможемо зупинити зростання економічної кризи, зубожіння населення, зростання злочинності неминуче. В нас скоро масово почнуть красти навіть пенсіонери. Їх державне утримання сьогодні не задовольняє навіть мінімальних потреб продуктів харчування. Тому застерігаю від того, щоб у погоні за «показниками» не почалася боротьба саме з цією категорією та їм подібним, а «акули» продовжували свій розбійний промисел. Так ми швидко перетворимось у поліцейську державу.

Я знаю, що на зростання злочинності, як і на боротьбу з нею, впливає більше 200 суспільних факторів. Але один із головних — це стан правоохоронних органів. Мені відомо, що ви потребуєте значної і моральної, і матеріально-фінансової підтримки.

Ми багато сьогодні критикували міліцію. Але одночасно ми знаємо, що в органах внутрішніх справ є потужний моральний чистий потенціал. І Президент, і народ розраховують саме на цих людей. Мені відомо, що виконання ваших обов'язків пов'язано з ризиком для життя. Тільки в 1991—1994 рр. від рук злочинців загинуло 266 співробітників міліції. Ми вшановуємо їх пам'ять і віддаємо данину хоробрості тим, хто продовжує їх справу.

Органи міліції будуть підтримуватися і матеріально-фінансовими ресурсами. Найближчим часом я підпишу Указ про підвищення виплат за військові та спеціальні звання.

Ви знаєте, що указом передбачено направлення на потребу органів внутрішніх справ до 50 відсотків коштів, отриманих від реалізації товарів, вилучених за рішенням суду у злочинців.

Особлива увага буде приділятися заохоченню саме оперативних працівників.

Але одночасно і ви маєте подбати про результати вашої роботи. Народ має відчувати, що ці витрати справді необхідні.

Особливо я хочу ще раз наголосити на необхідності додержання законності. Ніяких порушень чинного законодавства я не допущу.

Одночасно і Президент, і правоохоронні органи мають ініціювати подальший розвиток правової бази боротьби із злочинністю. Перше, що нам треба спільно зробити, — це прискорити прийняття Верховною Радою закону про корупцію, який вже більше року не розглядається, про декларацію доходів, внести нові законопроекти.

І останнє. Ми маємо чудово розуміти, що посилення боротьби із «п'ятою владою» викличе активну протидію. Боротьба буде гострою і небезпечною. І це буде не тільки протидія грубої сили, яка характерна для злочинного світу, але й витончена політична дія. Ми вступаємо у боротьбу із силами, які володіють величезними коштами, мають багаточисельні канали інформації, можливості впливу на владні структури, пресу, телебачення. Вони можуть мобілізувати на свою підтримку серйозний інтелектуальний потенціал, відомих людей.

Але правда на нашому боці. І я впевнений, що перемога буде за нами.

Дякую за увагу!

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

Як уже повідомлялося, 7 серпня в 34 округах України, де 24 липня не було обрано депутата, проходило повторне голосування. За оперативними повідомленнями з окружних комісій, які надходять до Центральної виборчої комісії шляхом телеграфного та телефонного зв'язку, вибори відбулися в 32 округах. Обрано 27 народних депутатів. Зокрема, обрані депутати у всіх 4 округах Дніпропетровської області, по 3 у Вінницькій і Кіровоградській областях, по 2 — в Республіці Крим, Закарпатській, Київській, Одеській, Рівненській, Сумській областях та інші.

Серед цих 27 депутатів — 3 жінки. За партійною приналежністю 3 є членами Комуністичної партії України, 1 — Селянської партії України, решта — позапартійні. 5 народних депутатів — фахівці сільського господарства, 4 — науковці та викладачі учбових закладів, 3 — працівники республіканських міністерств і відомств, 3 — Рад народних депутатів і виконавчих органів, а також представники інших професій.

У 2 округах — Франківському Львівської області та Центральному Миколаївської області — за повідомленнями окружних комісій вибори не відбулися.

Підсумки повторного голосування будуть розглянуті на засіданні Центральної виборчої комісії 11 серпня цього року.

А ось попередні підсумки

Рівне. У Костопільському виборчому окрузі № 340 переміг майор військово-морської авіації Збройних Сил України, уповноважений Комітету з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті міністрів України Володимир Шевченко; у Володимирецькому виборчому окрузі № 336 — голова колгоспу «Перше травня» Сарненського району Віктор Петрук.

Суми. У Ямпільському виборчому окрузі № 355 переміг Іван Гринцов, директор представництва Української сільськогосподарської асоціації «Зоря-кукурудза», член КПУ. У Лебединському виборчому окрузі № 352 обрано Анатолія Золотарьова, голову Державної корпорації будівельних матеріалів України, позапартійного. У виборах взяло участь близько 70 відсотків виборців.

Указ Президента України

Про віце-прем'єр-міністра України з питань гуманітарної політики

Призначити КУРАСА Івана Федоровича на посаду віце-прем'єр-міністра України з питань гуманітарної політики.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 8 серпня 1994 року.

КУРАС Іван Федорович

Доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної Академії наук України. Відомий вчений у галузі політичної історії України, етнополітики, політології та організатор науки.

Народився у жовтні 1939 р. у селі Немирівське Балтського району Одеської області у селянській родині. Українець. Одружений, має трьох синів.

Закінчив у 1962 р. Одеський університет, а у 1967 р. — аспірантуру Київського університету.

Працював науковим співробітником облдержархіву, старшим викладачем, доцентом, старшим науковим співробітником, вченим секретарем інституту. Перебував на партійній роботі, де займався питаннями освіти та науки.

З 1983 р. — заступник директора Інституту політичних досліджень, з 1991 р. — директор Інституту національних відносин і політології Національної Академії наук України.

Понад п'ять років (з 1988—1993 рр.) — академік-секретар Відділення історії, філософії і права АН України, член Президії АН України.

Хто одягне школяра?

Шкільний ярмарок організував рекламно-інформаційний торговий центр «Черкаси». У продажу широкий асортимент учнівського приладдя, зошити, калькулятори вартістю від кількох сотень тисяч до кількох мільйонів карбованців. Однак, скаржаться організатори виставки-ярмарку, бракує дешевого підліткового одягу, взуття. Зовсім немає портфелів, ранців. Ярмарок триватиме до 15 вересня, тож черкаські торговельники сподіваються знайти потрібний товар в інших областях, взамін запропонувавши свій.

Готуватимемо будівничих культури

У вузах закінчилися вступні екзамени. Про їх підсумки розповідає ректор Київського державного інституту культури професор Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ.

— Михайле Михайловичу, у чому особливість нинішньої абітурієнтської сесії?

— Попри всі невтішні прогнози конкурс виявився найбільш жорстким за останні 10 років. По 2—5 осіб претендувало на одне місце, а на окремі спеціалізації й по 10 осіб. І державне замовлення з набору студентів ми виконали, і, як мені здається, досить якісно. Судіть самі: за оцінками атестатів, дипломів і сертифікатів близько 90 процентів вступників мали 170—180 балів, 250 абітурієнтів — відмінники-медалісти і червонодипломники культ- та музучилищ. Високий конкурс був не тільки на денне відділення, а й на заочне.

— До речі, якої ви думки про шкільні тести, які викликали шквал критики?

— І небезпідставно. Через тестування абітурієнти з числа випускників шкіл різних років опиняються у нерівному становищі. Скажімо, випускник цього року має з історії України оцінку «відмінно», а бал у сертифікаті — 36. У випускника минулого року з історії так само «відмінно», але сертифіката він не має. В цьому випадку ми мусимо виводити бал з оцінки, тобто 60. Відтак у минулорічного випускника з'являється вже більше шансів для вступу. Відсутні сертифікати також і у випускників музичних училищ і училищ культури. Одне слово, Міносвіти чимало наплутало, вдавшись до тестування. Наміри були марні, а на ділі все пішло шкереберть. До того ж витрачені немалі гроші, які можна було б використати для видання вкрай необхідних підручників, соціального захисту школярів і вчителів. На мою думку, тестування слід негайно відмінити і повернутися до цієї справи після глибокої підготовки та тверезого аналізу всіх можливих наслідків.

— Розкрийте секрет такого високого конкурсу до вашого інституту.

— Мені здається, вичерпала себе та криза цінностей, свідками котрої ми були на зламі десятиліть. Молодь знову починає орієнтуватися на духовність, розуміючи, що саме в ній головний сенс розвитку нашої спільноти. Переконаний, що цю орієнтацію необхідно всіляко підтримувати.

До того ж ми змогли вчасно перебудуватися і відкрили нові спеціалізації, спеціальності і кваліфікації, які, з одного боку, вкрай потрібні сьогодні державі, а з іншого — зацікавили абітурієнтів.

— Що ж нового чекає на першокурсників в інституті?

— Найперше, вони будуть навчатися за новими навчальними планами і програмами, які відображають як останні досягнення культурологічної науки, так і нові реалії соціакультурної ситуації в Україні.

Ті, хто переступив сьогодні поріг інституту, закінчать його бакалаврами й магістрами. Ці рівні підготовки використовуються практично в усьому цивілізованому світі. Таким чином, ми ніби стаємо частиною світової вищої школи, що відкриває шлях для повноцінної конвертації диплому нашого випускника в будь-якій країні. Це дає змогу збільшити підготовку спеціалістів з числа зарубіжних громадян.

— Яким бачите майбутнє інституту?

— Найважливіше, на мій погляд, створити на його базі Національний університет культури України.

Важливо кожному, хто причетний до культури, уяснити: епоха руйнації скінчилася, настав час будувати. Для цього, як відомо, потрібні будівничі. І ми намагатимемося їх готувати.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Без суду — до вищої міри

6 червня на власному подвір'ї було вбито фермера Григорія Вербицького. Звістка про жахливий злочин вмить облетіла Сумщину, породивши серед людей чимало чуток і версій. Не відкидалася, зокрема, і така: смерть Вербицького якимсь чином пов'язана з його діяльністю на посаді заступника голови обласної організації фермерів. Доки не завершено слідство, розкривати всі обставини справи зарано, але вже сьогодні точно встановлено: трагедія не має політичного підтексту. Вона стала кривавою розв'язкою суто побутової сімейної драми.

Особисте життя у Григорія Костянтиновича, як то кажуть, не заладилося. Кілька разів, але безрезультатно, лікувався він від хворобливого потягу до спиртного. Певне, це, а також ревнощі дружини створили нестерпну атмосферу у подружніх стосунках. У більшості подібних ситуацій найкращим виходом для обох є розлучення, до чого, власне, йшло у сім'ї Вербицьких. Але люта ненависть до чоловіка, жадоба помсти штовхнули Валентину Вербицьку, лікаря-рентгенолога обласної лікарні, на страшний гріх.

Вирішивши, що спокутою провини Григорія перед нею може бути тільки смерть, вона почала активно шукати виконавців свого задуму. Через знайому циганку Валентина вийшла на 23-літнього неробу, також цигана, Л. і алкоголіка С., котрі за «гонорар» — 3 тисячі доларів на кожного — зголосились «прибрати» Григорія. Вчотирьох обговорювали різні плани вбивства (зокрема шляхом введення жертві великої дози наркотиків), але зупинилися на найбільш надійному. Роздобувши мисливську рушницю, Л. і С. на садибі Вербицького у селі Шпилівці Сумського району влаштували засідку. Коли фермер з'явився на подвір'ї (а це трапилося близько 14-ї години), Л. вибіг із схрону і двома пострілами в живіт і голову виконав смертний вирок. Та потримати в руках криваві долари вбивцям не вдалося. Поки Вербицька давала оголошення в газету про продаж вантажного автомобіля, аби розрахуватися за «послугу», прокурор вже підписав санкцію на арешт злочинного квартету у повному складі.

На прохання слідчих органів не називаємо прізвищ причетних до цієї справи осіб — триває перевірка ймовірної їх причетності до деяких інших тяжких і поки що не розкритих злочинів.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

Щасливий шанс

У Полтаві проведено першу міську квартирну лотерею. Щасливим володарем двохкімнатної квартири у новому мікрорайоні Сади-3 стала сім'я Богдани К. Всього міськвиконком зарезервував під лотерею 5 квартир, які мали розігруватися між 20 тисячами учасників. Але за півроку було продано лише 2 тис. 305 білетів, що свідчить і про певну недовіру мешканців міста до нового заходу. Можливо, тепер їх інтерес до лотереї зросте. Принаймні, на тираж, який проходив у залі драмтеатру імені Гоголя, людей зібралося чимало. Лотерея (на відміну від аукціонів, де квартири дістаються тим, хто має більше грошей) дає рівні шанси усім її учасникам, і в цьому її перспектива. Що ж стосується затрат, вони окупилися утричі.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

На спортивних аренах

Ігри Доброї волі. Українські спортсмени, які брали участь в Іграх Доброї волі, що завершилися минулої неділі в Санкт-Петербурзі, здобули загалом 25 медалей, з яких 8 золотих, 5 срібних та 12 бронзових. Наші атлети, що виступали не у всіх видах спорту і в дуже нечисленному складі, лишили позаду команди п'ятдесяти країн! Найвищі відзнаки виборолі: гімнаст Григорій Місютін (три), «художниця» Катерина Серебрянська (дві), танцювальна пара фігуристів Ірина Романова та Ігор Ярошенко, гімнастка Лілія Подкопаєва та команда зі спортивної гімнастики.

Найбільше нагород у росіян — 171 та американців — 119.

Легка атлетика. 25-річна українська спортсменка Вікторія Павлиш стала чемпіонкою Європи в штовханні ядра. На континентальних змаганнях, які проходять у Гельсінкі, вона показала результат 19 метрів 61 сантиметр.

Вільна боротьба. Молодіжна збірна України, якою керував заслужений тренер країни киянин Борис Савлохов, стала чемпіоном Європи. На турнірі, який проходив у Гельсінкі, наші богатирі були кращими в трьох вагових категоріях. Наступної п'ятниці герої європейського чемпіонату та їхній наставник проведуть прес-тайм з журналістами.

Хто на яблука, а хто — на ярмарок

На початку жовтня в Українському домі вперше в нашій державі будуть зорганізовані міжнародні виставки (а в світі вони традиційні) в галузі освіти — «Мови та культури», «Київський студентський ярмарок», «Техніка для освіти».

Організатори цих заходів, у рамках яких відбудеться ще й міжнародна конференція з проблем розвитку міжнародного співробітництва української вищої школи, семінар для викладачів іноземних мов тощо, — Слов'янський центр Українського фонду культури та німецька неурядова організація ІСЕФ.

На сьогодні у цих виставках погодилися взяти участь понад 50 учасників з 10 країн світу.

УКРАЇНА: НОВИЙ ВИМІР

На порозі XXI століття світ стрімко змінює своє обличчя. Розпадаються геополітичні простори й блоки, народжуються нові держави, політичні й економічні союзи. На тлі цього історичного круговороту на політичній карті світу з'явилася і поступово утверджує себе держава Україна.

На шляху її утвердження у світовому співтоваристві зроблено ряд конкретних кроків. Зокрема, визначено комплекс національних пріоритетів у галузі зовнішньої політики. Україну прийнято до складу таких провідних фінансових організацій, як Міжнародний Валютний Фонд, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, поступово вирішується питання приєднання до ГАТТ.

Україна стала повноправною учасницею НБСЄ, налагодила тісне співробітництво з такими інституціями, як Європейський Союз, Рада Європи, Західноєвропейський Союз. Україна першою серед держав—учасниць СНД підписала Угоду про партнерство та співробітництво з ЄС, активно співпрацює в рамках Ради Північноатлантичного співробітництва, приєдналася до програми НАТО «Партнерство заради миру»;

Україна підписала і ратифікувала Договір про СНО, уклала тристоронні домовленості щодо виведення зі своєї території і знищення ядерної зброї. Цим зроблено важливий крок до поступового набуття декларованого Україною ще в липні 1990 року без'ядерного статусу.

Разом з тим, життєво важливою для майбутнього України, її національної безпеки є необхідність чітко визначитися в новому геополітичному оточенні, правильно побудувати свої відносини з найближчими сусідами, чіткіше окреслити стратегічні зовнішньополітичні інтереси, закладені в «Основних напрямах зовнішньої політики України».

І. ДО СПІЛЬНОГО ДОМУ

Формування нового геополітичного оточення України відбувається під впливом двох протилежних тенденцій: процесу дезінтеграції та децентралізації колишньої системи, що існувала «на схід від берлінської стіни», та процесу створення нових інтеграційних субрегіональних структур країн Східної та Центральної Європи, входження цих країн у існуючі, але трансформовані європейські регіональні інституції. Домінуючим в останні чотири роки в центрі та на сході європейського континенту був дезінтеграційний процес, проте на сучасному етапі дедалі більше проглядається тенденція до призупинення цього процесу з поступовим виходом на новий рівень субрегіонального співробітництва.

Неважко помітити, що на європейському континенті окреслюються, щонайменше, три своєрідні інтеграційні «сфери». Перша — Західна Європа, де поступово утверджується «маастріхтський процес», покликаний фактично та юридично об'єднати цю частину континенту в єдиний геополітичний простір. Друга — Центральна Європа та країни Прибалтики. Певний елемент штучності у поєднанні центральноєвропейської шістки та балтійської трійки, внесений передусім західною політикою, зумовлює різноскерованість національних інтересів цих країн і поки що не дозволяє говорити про цей регіон як геополітичну єдність. Водночас, держави цього регіону з різною мірою успіху долають кризові явища у своєму розвитку, і цим можуть бути виокремлені у певну групу з «інтеграційним елементом».

Третя «інтеграційна сфера» — країни східної частини Європи — колишні республіки СРСР, які об'єдналися у специфічне міждержавне об'єднання — Співдружність незалежних держав (СНД). Причому, кожна держава, що входить до її складу, має свої інтереси та цілі, вкладає свій зміст в тлумачення сутності цього об'єднання. Але не можна не помічати, що домінуючу роль в цьому міждержавному об'єднанні намагається відігравати Росія, що офіційно підтверджується рядом чинників.

Характерною рисою оцієї ситуації є те, що практично кожна з країн Центральної і Східної Європи охоче дозволила б залучити себе до інтеграційного процесу «маастріхтського гатунку». Однак реальністю є і те, що сьогодні західноєвропейський «спільний» дім ще не готовий повністю «відчинити двері» своїм східноєвропейським сусідам.

Для повноцінної інтеграції України у світовий та європейський політичний та економічний простір необхідно дати відповідь на запитання: якою мірою участь України в тих чи інших процесах, що проходять в Європі і у світі в цілому відповідають її національним інтересам, забезпечують її національну безпеку, життєво важливі і стратегічні інтереси народу як носія суверенної волі?

Вищий інтерес нації, на мою думку, полягає передусім у формуванні справді демократичного громадянсько-правового суспільства, в якому будуть забезпечені політичні, соціальні та духовні інтереси і права всіх його членів на основі використання можливих та досяжних на сучасному етапі матеріальних благ.

Існування України як суверенної держави потребує надійного захисту власних інтересів, гарантованого самозабезпечення та прогресивного розвитку в сприятливому зовнішньому середовищі. На це спрямована зовнішня політика України, що зосереджується на забезпеченні зовнішніх умов безпеки в контексті загальної державної політики національної безпеки.

Очевидно, що в умовах сучасної соціально-економічної кризи в Україні переважна більшість політичних партій і соціальних груп підкреслюють першорядність національних інтересів, пов'язаних із стабілізацією соціального і економічного життя держави, піднося-чи їх на верхній щабель пріоритетів.

Однак фактом розвитку практичної більшості посттоталітарних суспільств є те, що реалізація життєво важливих інтересів, пов'язаних з докорінним поліпшенням соціально-економічної сфери, практично неможлива за умов відсутності реального політичного суверенітету, сильної державної влади в країні, тісної взаємодії з навколишнім міжнародним середовищем.

Щоб досягти цього, слід мати живий діалог з навколишнім світом, постійну основу двосторонніх відносин з усіма заінтересованими партнерами, всебічно розширювати пряму участь України в діяльності міжнародних інституцій та організацій, в системі економічних і політичних процесів глобального та регіонального рівня. Іншими словами, Україна має бути надійним, природнім, передбачуваним партнером у системі міжнародних відносин, і своєю специфікою збагачувати цю систему, сприяючи її стабільності.

Анатолій ЗЛЕНКО,

міністр закордонних справ України.

(Продовження в наступному номері).

Природа

Пінгвінів узято на утримання

ВМС ПАР узяли на «тимчасове утримання» більш як чотири тисячі пінгвінів. Першу партію птахів уже доставлено на військово-морську базу Уінгфілд поблизу Кейптауна. Їх влаштували на помешкання в кілька величезних тентів, що обігріваються, тут є й басейн з морською водою, де «призовників» посилено відгодовують рибою.

На секретний об'єкт вони потрапили після евакуації з острова Доссенейланд — унікального заповідника, що став нині зоною екологічного лиха. Його береги вкрито товстим шаром нафти, що потрапила в океан з паливних баків затонулого нещодавно рудовоза «Аполло сі».

Забруднених і приречених у «чорному оточенні» на голодну смерть пінгвінів упродовж кількох днів вивозили вертольотами на материк. У центрі реабілітації в Кейптауні їх обробили спеціальним розчином і надали їм першу допомогу. Але утримувати таку кількість «пацієнтів», яка надзвичайно швидко зростає, люди були вже просто не в змозі. Тепер піклування, принаймні, про частину птахів узяли на себе військові моряки Уінгфілда. Не виключено, що їх почин наслідуватимуть і на інших базах.

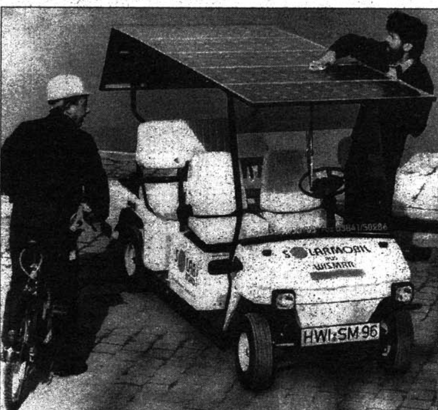
Юрій ПІЧУГІН.

У «МММ» немає проблем?

«Піднімемо всю Росію» — скандували акціонери АТ «МММ», які пікетували 8 серпня Будинок уряду РФ на Краснопресненській набережній столиці. З 9-ї години ранку тут зібралося близько 200 пікетників з плакатами «Руки геть від Мавроді», «Сваволя не пройде». Представникам уряду було вручено петицію, у якій від імені спілки акціонерів «МММ» висунуто вимогу — звільнити Сергія Мавроді і дати можливість «МММ» «нормально працювати», щоб акціонери могли повернути назад свої гроші.

Фотофакт

Щоб не забаритися на курорті

«Сонцемобілі» — екологічно чистий вид транспорту. Їх випускає одна німецька фірма. Машини на 2—4 місця призначено передовсім для використання в курортних місцевостях балтійського узбережжя. Електродвигун потужністю в три кінські сили дає їм змогу за достатньої тривалості сонячного світіння розвивати швидкість до 25 кілометрів на годину.

Фото Центральбилд.

Продиктовано в номер

Українці живуть добре

Аналізуючи економічну ситуацію в Україні, газета «Файненшл таймс» вказує, що, незважаючи на спад виробництва, відсутність затвердженого бюджету і високе «приховане» безробіття, українці «зовні живуть дуже добре».
Вулицями Києва бігають дорогі іномарки, у місті багато заповнених товарами магазинів і дорогих ресторанів.
У селах, які раніше змушені були працювати на радянську важку промисловість, фермери зводять великі будинки. Причину появи цих ознак добробуту автор бачить у діловій активності українців, що розвивається всупереч політиці уряду, «який часом, здається, намагається створити по можливості найменш сприятливий клімат для бізнесу».

Киргизька нагода

У Киргизії є нагода перетворитися на азіатську Швейцарію, — вважає польський економіст Лешек Бальцерович, а Президент Киргизії Аскар Акаєв заявляє, що цим його країна зобов'язана Бальцеровичу. Акаєв зустрівся в Бішкеку з «батьком» польської економічної реформи. Киргизія обрала польську модель розвитку два роки тому через схожість стартових умов розвитку двох держав.

Бої у Таджикистані

Керівник прес-центру Міністерства оборони Таджикистану повідомив кореспондентові ІТАР-ТАРС, що вже два тижні у Тавильдаринському районі точаться позиційні бої між підрозділами урядової армії та опозиційними формуваннями, що засіли у важкодоступних гірських ущелинах. Вони налічують приблизно кілька сотень чоловік, добре орієнтуються на місцевості, мають практично всі види озброєння, у тому числі безвідкотні гармати, великокаліберні кулемети і ракети класу «земля—повітря» та «земля—земля».
Разом з тим урядові війська тримають ситуацію в цьому районі під контролем. За останні кілька днів розбито два великих антиурядових угруповання. Триває операція з нейтралізації інших загонів опозиції. У стан підвищеної бойової готовності приведено армійський підрозділ міноборони Таджикистану, дислокований у Гармському районі за 180 кілометрів від Душанбе. де, за даними Міністерства оборони, йде скупчення бойовиків опозиції.

Чи встоїть Лебедь?

Офіцерські збори 14-ї російської армії, дислокованої у Придністров'ї, виступили проти реформування армії і за збереження на посаді командарма генерала Лебедя. У зверненні офіцерів до міністра оборони Росії П. Грачова відзначається, що «тільки талант воєначальника та авторитет О. Лебедя серед офіцерів і військовослужбовців здатні мобілізувати весь контингент 14-ї армії на виконання покладених на неї завдань».
Міністерство оборони Росії має на увазі під зміною структури керування армією не розформування, а приведення її у відповідність з реальною чисельністю дислокованих у Придністров'ї військ. Про це заявив ІТАР-ТАРС заступник начальника прес-центру сухопутних військ А. Степанов.
Що стосується зміщення з посади командарма 14-ї армії, то, як пояснив представник сухопутних військ, це виняткова прерогатива Президента Росії, а не військового відомства. Міністерство оборони, як пояснив А. Степанов, повноважне вирішувати лише долю апарату управління.

МИ ТЕПЕР НАЧЕ ГОСПОДАРІ...

Оце вже минає кілька літ, як, скажімо, радгосп «Науковий», розташований на околиці обласного центру, пережив нечуваний шок. Обраний тут наперекір високому начальству директором Микола Агафонов раптом оголосив, що поля і ферми, гараж та бригади роздає в оренду. Була ферма — став кооператив «Молоко», була тракторна — став кооператив «Урожай». І так далі: замість свиновідгодівельника кооператив «П'ятачок», замість телятника кооператив «Новинка» — аж до «Затишку», створеного на базі житлово-комунальної служби радгоспу.

А які ж результати? Та навіть більші, ніж очікували. Торік «Науковий» зібрав на круг найвищий в області урожай хліба — за сімдесят центнерів з гектара, а надоїв молока від корови мало не по дев'ять тисяч кілограмів, що за нашими мірками на межі фантастики, — то чим не аргументи на користь реформи, здійсненої Агафоновим?

Як ніби марно сумніватися і в нововведеннях, запроваджених в іншому господарстві — у колгоспі «Колос» Синельниківського району. Вчора розвалений, добитий до цурки колгосп невпізнанно змінився, перетворившись на чи не найкращий у районі, і все це, як говорили мені керівники району, відбулося спокійно, без надмірних зусиль і пристрастей, немов у Старолозуватці просто людей підмінили. Щоб переконатись-перевірити, я, якраз річ, подався у колгосп. Від голови Сергія Салова, «архітектора» усіх перемін, та головного економіста Зінаїди Колінько, «виконроба» ідей, дізнався, що ж тут вчинили.

Знову Америк не відкривали. Спершу бригади та підрозділи перевели на госпрозрахунок. Щоб, значить, перекрити марні витрати й унеможливити недбайливе ставлення до роботи. «Щось треба на ферму чи в тракторну — тепер купуємо у колгоспі, як у магазині, — пояснювали колгоспники. — Виходить, що зі своєї кишені...» Через рік «Колос» запровадив річну оплату праці: тобто, протягом року аванс, а «великі гроші» — з урожаю, з надоїв за підсумками року. Але чи є «великі гроші»? — запитував я. Відповідали в один голос: «Ще й які! Тепер пізня осінь та зима для нас — то пора великих покупок і обнов, аж до власних авто включно».

— А відпрацювавши ще один рік, збагнули, що без паювання не обійтися, — розповідала Зінаїда Колінько.

Хочу відразу звернути увагу: Зінаїда Дем'янівна уточнила, що мова йде про умовне паювання землі і у грошовому вигляді розподіл за документами сімдесяти відсотків спільного добра. Нині на кожного колгоспника виписані пайові книжки. Але статут «Колосу» передбачає виключно колективний спосіб господарювання...

На запитання, звідки такі успіхи, колгоспники відповідали: «Та ми ж тепер наче господарі- власники і землі, і плодів своєї праці».

От і виникає запитання: істинні господарі-власники чи наче? Не думаю, що це безневинне слово-одкровення прохоплювалося випадково.

В даному разі слово «наче» принижує й ображає селянина. Коли воно тільки наче твоє, то це значить, що зовсім не твоє. Значить, досі гуртове. Коли ти тільки наче господар-власник — то це підробка, а не оригінал, і хтось інший насправді продовжує вершити долю села, а не ти. Ти не господар, а лише його замінник — ось так бачиться мені довга- предовга вервечка перетворень-реформ у нашому сільському господарстві, закінчуючи аж теперішніми.

Хоч, з іншого боку, не заперечую, що приклади «Колоса» і «Наукового» цілком можуть служити взірцем того реформування колгоспно-радгоспної системи, про яке нині вистачає балачок і дискусій. Не станемо зараз витрачати свій запал на тих, хто, одначе, ладен триматися незамінно-незмінних колгоспів, як воша кожуха.

Сьогодні явно бере гору розуміння, що колгоспи в теперішньому вигляді вичерпалися і не збережуться. Правда, по-різному уявляють, що має змінюватися. Однак кожен вдалий експеримент — рух, що врешті-решт веде до неминучого варіанта.

Не випадково ж цієї зими, коли ото проходили звітно- виборчі збори по колгоспах, відбувалися й «несподівані» події у селах. Знаю господарство, де понад сто колгоспників дружно подали заяви про вихід із паями у фермери. З тим, щоб заснувати своє фермерське об'єднання, не питаючись голови і його оточення. Їх силоміць не випустили. В інших господарствах — знову, по суті, силоміць, бо теж не питаючи, проголосили колгоспників... фермерами. Усім, мовляв, виписали паї, але залишаєтеся в рамках колективного господарства...

Існував, приміром, колгосп ім. Мічуріна, а став асоціацією фермерів «Кільченські зорі». Був колгосп «Зоря комунізму», а хутко перелицювався на пайове господарство, яке відтепер зветься просто «Зоря». Ватажок фермерської асоціації Дніпропетровщини Михайло Саєнко називає нинішні процеси суцільної фермеризацією: був колгоспником, а став фермером — тільки на словах наче з усіма наслідками, що з цього випливає.

Справді, знов оце «наче». Відтак хоч і крок порівняно з учорашнім станом, та знову підробка. Скажу більше: для мене не секрет, що в цій «ринковій реформі» насамперед незграбна спроба завадити справжній. Хитра спроба перепинити тих, хто дійсно поривається займатися фермерством — квапливо підміняють їх загнузданими у вуздечки, які нічого спільного не мають з «вільними». Голова колгоспу, чи пак — фермерської спілки, разом із густою зграєю чиновників-нахлібників зостаються господарями на селі. Хіба це не ясно? Не випадково правління того ж «Колоса» Синельниківського району спільно з сільрадою ухвалило, що на тутешніх землях фермерам-одинакам ніколи не бути.

Мене дійсно страшенно вражає покірність наших селян. Яким непоборним, бунтівливим прагненням володіти землею були наділені предки — і ось байдужість, відчуженість нащадків. Якось бачив відому актрису на її власній «дачі» — навколішки перебирала руками кожну грудочку. Мені навіть здалося, що читала вона в ту мить монолог Маланки з «Фата моргана» Коцюбинського — «О земле...», — і захотілося, щоб і інші його почули...

А щодо «насильницької» фермеризації, яка набуває масового характеру, так вона не просто останній, тому й вироджений, викривлений прояв фальшивих реформувань на селі — вона ще й незаконна, а тому нечесна, оманлива і підступна. Якщо хтось із таким чином посвячених у фермери кинеться в суд шукати правду, нічого в нього не вийде — жоден юрист не захистить. Бо щоб замість колгоспу створити асоціацію фермерів, колгосп спочатку треба розпустити — офіційно оголосити про припинення його існування. Коли всі звільняються з нього, одержуючи свої паї-частки. Одержують не через пайові книжки у сейфі голови колгоспу, а через акти на право володіння чи користування землею та особисті рахунки в банку — лише це визнає закон. Коли і не «вищестоящим» і не вчорашнім колгоспним управлінцям вирішувати уже, як людям розпоряджатися собою і своїми паями.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Урожай-94

Коли рахунок на кілограми

Страшна посуха, подібної у Причорномор'ї синоптики в нинішньому столітті не спостерігали, зробила своє чорне діло: по Одеській області вал зерна, за підрахунками, складе лише 1,2 мільйона тонн. А в попередні роки було у два—два з половиною рази більше. Отож, завершуючи жнива, селяни ламають голову, як розумно розпорядитися оцим мізером збіжжя. У колективних і фермерських господарствах рахунок іде вже не на тонни — на центнери, кілограми. Бо ж он скільки «дірок» треба отим зерном «залатати»: на насіння засипати — раз, видати людям натуроплату, аби мали вдома хліб і змогли прогодувати таку-сяку живність, — два, хоч якийсь мінімум на корми для громадського тваринництва залишити — три, нарешті — продати все належне державі за контрактом, під який одержали аванс пально-мастильними матеріалами, добривами, технікою, засобами захисту рослин, грошима на заробітну плату.

— Щодо останнього, — каже заступник голови облвиконкому Василь Калинчук, який опікає агропромисловий комплекс, — то нині йдеться не про поставки зерна на потреби інших регіонів України, як це завжди було раніше, а лише про забезпечення власних потреб. Аби мати достатньо хлібобулочних виробів, круп, макаронів для мешканців Одеси та області.

Мінімальний розрахунок такий: 474 тисячі тонн продовольчого зерна. І ні на кілограм менше, бо то — перебої в постачанні населенню найнеобхідніших продуктів харчування. На таку ось цифру всі зараз і працюють — від селянина до заготівельника й керівників обласних владних структур. У державні комори вже засипано понад 150 тисяч тонн зерна. Найбільше дали Березівський, Балтський, Любашівський райони. Подекуди, однак, де врожайність — такого вже ніхто й не пам'ятає, — не сягнула й 10—12 центнерів з гектара, продавати, по суті, нічого. То що ж — навіть отой вкрай необхідний мінімум під загрозою? Ні, голод людям не загрожує. Бо область уже має в своєму розпорядженні, окрім отих 150 тисяч тонн, ще тисячі тонн залишку продовольчого зерна торішнього врожаю. А решту, сподіваються, держзакупівля дасть, колективні господарства й фермери свої контракти, укладені з державою, виконають. Мають на прикметі й оті 63 тисячі тонн зерна, що їх КСП та фермери на умовах оренди зберігають з минулого року в державних елеваторах, — цілком імовірно, що заготівельники зможуть закупити їх за договірними цінами (пільговий кредит елеватори на це отримали). Але то вже — не великий резерв хлібних продовольчих ресурсів, які, запевняють в облвиконкомі, навіть за таких екстремальних умов, як нині, будуть достатні.

Багато гірші справи із зернофуражем, з кормами взагалі. А від них, зрозуміло, залежатиме, чи матимуть люди не тільки хліб, а й до хліба, — м'ясні та молочні продукти, яйця тощо. Спекота останніх тижнів — щодня понад 30 градусів у затінку! — перекреслила надії на пізні культури, передусім кукурудзу. Проте там, де є зрошення, рук не опускають — поливають плантації вдень і вночі. І, схоже, таки перемагають стихію. Однак уже зараз ясно: тільки на власних ресурсах усталене поголів'я худоби і птиці не утримати. Отож, сподіваються причорноморці, як вони в минулі роки ділилися з іншими регіонами хлібом, так тепер ті мали б поділитися з ними кормами. Керівники господарств,фахівці не чекають, звичайно, що хтось піднесе їх на блюдечку з блакитною каймочкою — самі їдуть до Вінницької, Черкаської, Хмельницької, інших областей, аби домовитися про закупівлю чи бартерний обмін сіна, жому, зернофуражу тощо. Так, усе це обійдеться в кругленькі витрати, тому потрібні пільгові кредити держави, її грошова допомога постраждалим від посухи. Без цього нависає загроза не тільки скорочення виробництва продуктів тваринництва, а й, що найстрашніше, винищення маточного поголів'я. Спробуй-но тоді відродити тваринницькі ферми — для цього буде потрібно не рік і не два. Не допустити такого — спільне завдання як регіону, так і держави.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Микола Іванович Бабенко понад 10 років працює в господарстві головним агрономом. Кожного року завдяки пошукам Миколи Івановича на полях господарства вирощують високі врожаї. В минулому році окремі площі видавали по 70 центнерів з одного гектара пшениці.

В цьому засушливому році господарство збирає хороший врожай, намолочуючи по 45 центнерів з одного гектара, горох зібрали по 30 центнерів з гектара.

Фото **Володимира ОЧЕРЕТНОГО.**

ЗНОВУ ПРО «СВІТЯЗЬ»

«ГУ» неодноразово публікував матеріали про діяльність зовнішньоекономічної акціонерної компанії «Світязь», штаб-квартира якої розташована в Миколаєві.

Останнім часом ця компанія стала всеукраїнською, поставивши собі за мету об'єднати населення символічно навколо чудового озера Світязь, що на Волині.

Як каже її президент Іван Будзай, для виходу із економічної кризи, з того багна, у якому ми опинилися, треба сподіватися тільки на себе, на свої власні сили, об'єднавшись і об'єднавши свої кошти.

Редакція «ГУ» звернулась до своїх колег тижневика «Акціонер» із запитанням, як справи у «Світязя».

Публікуємо останні матеріали цього тижневика, засновником якого є акціонерна компанія «Світязь».

Приватизація «по-світязьки»

Офіційне повідомлення

Міністерство фінансів України видало ліцензію на реалізацію сертифікатів (цінних паперів) інвестиційного фонду «Світязь-інвест».

Фонд державного майна України 14 липня ц. р. видав «Дозвіл № 2» «Світязь-інвесту» на прийняття у населення України приватизаційних коштів.

Приватизація «по-світязьки» — це складова частина програми «Основні напрями розвитку ЗЕАК «Світязь на 1994—97 рр».

Для розширення виробництва і переробки синьо-зеленої водорості спіруліни треба викупити у держави за приватизаційні кошти тепличні комплекси, різні споруди, а згодом швидко модернізувати за акціонерні гроші під високорентабельне виробництво.

Планується взяти участь у приватизації цукрових заводів, які сьогодні на шляху до банкрутства, за акціонерні кошти населення модернізувати їх, замінити енергетику на полієнергетичні газотурбінні електростанції, добудувати тепличні комплекси, грибні та інші цехи, зробити цукрові заводи цілорічним виробництвом.

Тільки тоді ці заводи будуть рентабельні, і цукор буде справді дешевим «білим золотом».

Створюється власна фармацевтична промисловість, викуповуються незавершені будівництвом споруди і добудовуються під фармацевтичні фабрики на базі власної унікальної лікарської сировини — спіруліни.

Приватизуються торговельні центри, магазини, торговельні бази для організації торгівлі власною виробничою продукцією.

«Світязь» вважає, що приватизація заради приватизації нікому не потрібна (ані державі, ані людям).

Приватизація доцільна і ефективна, якщо існує реальний інвестор, який має кошти і нові технології для швидкої модернізації приватизованих об'єктів.

Тому «Світязь-інвест» приймає приватизаційні кошти тільки у акціонерів ЗЕАК «Світязь», щоб були реальні гроші (інвестиції) на подальшу модернізацію.

Інвестиційний фонд «Світязь-інвест» випускає цінні папери (сертифікати) вартістю 50 тис. крб. за один.

Ці сертифікати можна купити за приватизаційні кошти населення, а потім як «ваучерами» вільно розпоряджатися ними, продавати за гроші хоч на базарі.

За ці сертифікати можна купити акції ЗЕАК «Світязь» до 31 серпня ц. р. по 500 тис. крб. за кожну, тобто за один приватизаційний сертифікат вартістю 1050 тис. крб. можна придбати дві акції «Світязя», курсова вартість яких сьогодні 800 тис. крб.

Дуже важлива «світязька» приватизація для пенсіонерів.

Вважають, що пенсіонери можуть перейти на самозабезпечення доходами через приватизацію, якщо пріоритетно їхні приватизаційні кошти вкласти у високорентабельні об'єкти.

Ці доходи можуть бути значно більші, ніж пенсія, і видаватися щомісячно.

Пенсіонери можуть бути акціонерами «Світязя», придбавши акції в кредит, якщо немає достатніх коштів.

Тільки цільова комплексна програма приватизації, інвестування і впровадження новітніх технологій дасть населенню швидку і дійову віддачу від приватизаційних внесків.

Доходи від приватизації можуть тоді бути значно більші, ніж заробітна плата або пенсія.

Таким шляхом можна підвищити життєвий рівень населення, дати йому можливість розв'язувати складні соціальні й матеріальні проблеми (житлову і та ін.), а саме головне — зберегти та зміцнити своє здоров'я і своїх дітей.

З ЧОГО ПОЧИНАТИ

30 червня у приміщенні Українського Фонду культури (м.Київ) відбулося засідання Великої Ради зовнішньоекономічної акціонерної компанії «Світязь». У ньому взяли участь обрані на загальних зборах, що нещодавно відбулися, члени Великої Ради. Серед них відомі українські вчені, депутати Верховної Ради України, працівники культури, члени президії Ради.

Велика Рада схвалила «Основні напрямки розвитку ЗЕАК «Світязь» на 1994—1997 рр.», вважаючи їх за керівництво до діяльності компанії.

Заступником Голови Ради обрано Мальчина Юрія Макаровича — доктора історичних наук, відомого в Україні соціолога (м.Київ).

Основні напрямки розвитку акціонерного товариства «Зовнішньоекономічна акціонерна компанія «Світязь» — це концептуальна програма, побудована на широкому залученні населення України до участі в економічних реформах ринкової орієнтації. Саме тому можна з певністю сказати, що програма «Світязь» — початок шляху, яким Україна має розпочати вихід з кризового стану.

Сьогодні «Світязь» під своїми прапорами об'єднує сотні тисяч акціонерів.

Які ж складові життєзабезпечення кожної людини? Вони відомі, адже за всю історію цивілізації три головні напрями залишаються непорушними: дах і тепло; харчування; здоров'я. Саме те, чого сьогодні так не стає. Ми відчуваємо дефіцит житла, нас душить енергетична криза, ми потребуємо оздоровлення. Чорнобильська катастрофа підірвала здоров'я цілого народу, негативно вплинувши на його генофонд.

Цифри, що їх сьогодні називають вчені, страшні: у деяких регіонах України, населення яких особливо постраждало від радіаційної дії, 40 % людей приречені на вимирання. Трагедія у тому, що біда не обмине молоде покоління, особливо дітей віком до 10 років.

У чому ж порятунок? Чи є вихід з глухого кута? Так, якщо держава візьме на озброєння пропозиції ЗЕАК «Світязь» з технології оздоровлення населення.

В «Основних напрямках» передбачено розвиток технології вирощування синьо-зеленої водорості спіруліни до 1997 р., що забезпечує її виробництво у потрібній кількості для оздоровлення всього населення України (52 тонни на добу). Крім того, передбачено розв'язання проблеми білково-вітамінних домішок для тварин і птиці.

Адже в Україні склалася катастрофічна ситуація з птахівництвом — зупинилися бройлерні птахофабрики. Через відсутність цих домішок каротиноїдів в яйці так мало (до 16 % за норми 65 %), що не народжується потомство, а яйця непридатні до вживання їх в їжу людини. І про це всі мовчать.

Передбачається розвиток власної фармацевтичної промисловості на базі унікальної природної білкової сировини — спіруліни та інших речовин.

Ось із цього і треба розпочинати діяльність нашої молодої держави, тим паче, що ініціатива йде знизу й тим більше, що ці напрямки фінансує саме населення.

Маючи наслідки Чорнобиля (смертоносні наслідки), ми продовжуємо розвивати атомну енергетику, переконуючи населення, що альтернативи їй немає. Тоді треба переконувати людей, що альтернативи передчасній смерті також немає.

Навіщо тоді ця енергетика і кому вона потрібна? Але ж альтернатива атомній енергетиці — абсолютно безпечна для населення і для навколишнього середовища — є. Це нетрадиційні й поновлювані джерела енергії, які на кілька порядків дешевші за атомні блоки. До того ж споруджуються вони за лічені роки — за 3—5 років. (Детально про це — в статті В. Григоренка «Альтернативна енергетика», що публікується в цьому ж номері).

«Основні напрямки» саме й передбачають розвиток альтернативної енергетики до 1997 р. введенням додатково 11 млн МВт електричних потужностей.

І цей напрям фінансований населенням України. Особливий інтерес становлять поновлювані джерела енергії, отримувані від вітру, сонця, води та органіки. Вчені доводять (матеріали є в уряді), що з відходів можна отримати до 40 % теплової енергії від кількості, що використовується сьогодні. Саме поновлювані джерела енергії доцільно використовувати в індивідуальних житлових будинках, що споруджуються, лише не шкодувати на це землі. У такої садиби має бути земельна ділянка, не менша за 0,25 га. Хто, як не сім'я, може у власній садибі експлуатувати вітряк, сонячну батарею, біогазову установку, тепловий насос, соляний акумулятор, установку енергетичного спирту тощо, маючи від цього додаткові значні доходи. За технологією вермикультури можна виробляти натуральний гумус і відроджувати землю. Це все передбачено в «Основних напрямках» у розділі програми «Праця». Саме вона й планує розв'язання житлової проблеми і локального теплоенергопостачання цього житла, власного виробництва.

Надлишки енергії можуть бути реалізовані. За масовості такого житлового будівництва країна отримує додаткові енергетичні ресурси з відходів, непридатної біомаси та природних джерел.

Звичайно, сперечатися, доводити реальність цієї програми зайве, коли в цьому напрямі нічого не робити, ця програма буде нереальна, утопічна й фантастична.

Тому люди самі взялися власними руками та за власні гроші її здійснювати, не сподіваючись якихось глибоких теоретичних висновків. Держава зобов'язана створити їм умови, правову базу. Адже принцип тут в неординарності мислення та дій, все геніальне — до неможливого просте.

У кожному разі всі національні, державні й регіональні програми виконуватимуть конкретні люди, маса людей, звана населенням. Та коли вже населення запропонувало програму самовиживання, державі залишається її підтримати.

Така суть «Основних напрямків розвитку ЗЕАК «Світязь» на 1994—1997 рр.».

Альтернативна енергетика

Чорнобильська катастрофа примусила нас замислитися... Чи варто ризикувати життям і здоров'ям мільйонів людей заради екологічно «чистої» електроенергії? А коли та «чистота» надто уявна? Не варто пояснювати, що енергетична концепція, побудована на основі ГОЕЛРО, що десятиріччями панувала в колишньому СРСР, для України не підходить. Ми маємо створити власну концепцію, яка спиралася б на передові технології виробництва електроенергії, безпечні й справді екологічно чисті.

Фахівці, котрі підтримують подальший інтенсивний розвиток атомних електростанцій в Україні, стверджують, що вони не лише екологічно чисті, а й безпечні. Проте досвід їх експлуатації свідчить про інше: у кожній АЕС потенційно закладено глобальну аварію. Крім того, коли простежити увесь ланцюг їх створення (виробництво металів, урану, цементу, робота кар'єрів, збагачення руди тощо), то легко зрозуміти, що внесок АЕС в утворення «парникового ефекту», яке пов'язують з тепловими електростанціями, такий самий, як і ТЕС.

Україна не виробляє реактори, парогенератори, твели, не має досвіду поховання радіоактивних відходів, надійних проектів і технологій поховання АЕС, що відпрацювали своє. Атомна енергетика стрімко, з ризиком розвивалася на тлі багатьох нерозв'язаних наукових проблем, причому не тому, що цього потребувала економіка колишнього СРСР, — АЕС були постачальниками сировини для виробництва атомної зброї. Але тепер Україна задекларувала себе без'ядерною державою.

АЕС має низький коефіцієнт корисної дії і дуже мале маневрування, яке компенсується дорогими й екологічно шкідливими гідроакумулювальними комплексами чи енергосистемами великої ємності.

Ті чи інші недоліки атомних електростанцій примушують замислитися: чи немає іншого шляху створення енергетики України без АЕС?

Виявляється, є. На базі екологічно чистих, полієнергетичних газотурбінних станцій (ПЕГТС), які за рентабельністю, вартістю, часом уведення в експлуатацію, розмірами, економністю, рівнем автоматизації, надійністю, безпечністю та іншими показниками, мають переваги над усіма відомими типами електростанцій. ПЕГТС працює на будь-якому паливі лише з тією різницею, що певні енергоносії (дизельне пальне, бензин, природний газ) використовують без підготовки, а інші (вугілля, сланці, біомаса, мазут, гудрон, сміття тощо) — після попередньої газифікації та деякого очищення від окисів та сірки за технологіями США, Англії, Японії, Німеччини.

За основне паливо для енергетики України слід вважати вугілля, запасів якого стане приблизно на п'ятсот років (урану лише на 30 років).

Використання у ПЕГТС серійних газотурбінних двигунів, вироблюваних для літаків «Мрія», «Як-42», дадуть змогу піднести рівень ККД до 55—62 %. Метод подання низькопотенційного носія в газотурбінних двигунах без спеціального дотискного пристрою дасть можливість загасити «факели», котрі горять на всіх нафтодобувних, нафто- і газопереробних та інших підприємствах.

Передові технології на базі серійних компресорів, турбін і камер згоряння дадуть можливість зробити «гібридну» ПЕГТС, що працюватиме лише на сонячній енергії, на відомих вуглецевих енергоносіях.

На базі компресорів, турбін, електродвигунів, генераторів та інших елементів можна створити повітроакумулювальну газотурбінну станцію (ПАГТС) потужністю до 3 млн кВт з ККД 43 %.

ПАГТС відкриває незнані раніше можливості досліджень у галузі аеродинаміки, газодинаміки, газодинамічного лазера, надзвукових турбін, компресорів, камер згоряння тощо.

Пропозиції щодо поступового переведення енергетики України на енергетику, що базується на ПЕГТС, схвалені колишнім першим віце-прем'єром Юхновським І.Р., Іоффе Ю.Я., Комісією з екології Верховної Ради України, науково-технічною Радою Міненерго, загальними зборами Академії наук України, екологічною радою «Зелений світ». Розвиваючи енергетику України на базі полієнергетичних станцій, майбутнє покоління розширить сферу використання газотурбінних двигунів у народному господарстві.

Зокрема, керівництво «Світязя» прийняло рішення створити ПЕГТС у смт Засілля для енергопостачання тепличного комплексу «Світязь», Засільського цукрового заводу, житлового масиву та інших виробництв. Річний економічний ефект за розрахунками складе близько 80 млн доларів. ПЕГТС «Світязь» складе основу для тиражування їх по всій Україні. Це — цукрові заводи, нафтопереробні заводи та багато інших агропромислових комплексів.

Якщо ви маєте ділові пропозиції, звертайтеся на адресу: 327017, м. Миколаїв, вул. Декабристів, 38/2, кв. 17. Телефон (0512) 37—29—60.

Віктор ГРИГОРЕНКО,
доцент Українського державного технічного університету суднобудівництва, лауреат Державної премії, член асоціації «Зелений світ», голова Спостережної Ради ЗЕАК «Світязь».

Спорт

Серпневі плани «Київ-Баскета»

Ми вже повідомляли про те, що віце-чемпіони країни з баскетболу перший етап підготовки до нового сезону провели в Бердянську. Граючий головний тренер Андрій ПІДКОВИРОВ залишився задоволений тим, як працювали підопічні. Хлопці чудово усвідомлюють ті високі завдання, що стоять перед «Київ-Баскетом». До речі, на березі Азовського моря вирушав кістяк складу, який виборов срібні медалі, і кілька новобранців. Зокрема, відомий майстер Євген Мурзін та центровий Сергій Половко.

— Андрію, ти сказав лише про двох новобранців. Але ж мова велася про солідніше поповнення...

— Справді, ми розраховуємо на 5—6 новачків. Вони ще не підписали з нами контрактів, але окремі з них уже тренуються в «Київ-Баскеті». Можу й назвати цих спортсменів. Це насамперед досвідчений 31-річний нападаючий Віктор Грищенко, який грав у київському СКА, а останній сезон виступав у Польщі. Не приховую, Віктор нам дуже потрібний. Добре працює й молодий розігруючий Кафанов із Харкова. У нього непоганий кидок. За хороших умов цей гравець неодмінно має розкритися. Поки що не визначилися з нападаючим одеситом Олегом Мартиновим. Серед кандидатів значиться й Олександр Кочергін, який після виступів у київському армійському клубі протягом чотирьох сезонів грав в Угорщині. До речі, там у нього й досі контракт. Сподіваємося домовитись з Олександром. Хочу сказати, що в нашому клубі завдяки фірмі «Денді» і її президентові Михайлові Бродському (він, до речі, ще й голова Асоціації баскетбольних клубів України) створено такі умови, і тренувальні, і побутові, що немає рації баскетболістам їхати на заробітки до Польщі, Угорщини тощо. Якщо добре грати, то й у нас можна жити по-людськи.

— Ходять чутки, що ви відраховували багатьох гравців?

— Нікого ми не відраховували. Але втрати є. Служити до армії пішов Дмитро Брянцев. Збирається на навчання у США Володя Рижик. Якщо у нього все вийде, то будемо лише раділи. Адже він навчиться добре грати у баскетбол і повернеться до «Київ-Баскета» сильним майстром. Володимир Чурсін та Ігор Савицький підшукують собі нові клуби. І ми не сидимо склавши руки, думаємо про них. Гадаю, що в матеріальному відношенні обидва не втратять.

— А ваші плани на серпень не змінилися?

— Певні корективи внесено. Оце їдемо до Москви, де зіграємо з місцевими командами «Спартак» і «Динамо», а ще з швейцарським клубом, за який виступає колишній московський динамовець Сухарєв. А от до Литви не поїдемо, бо вирішили, що ліпше взяти участь у міжнародному турнірі, присвяченому 200-річчю Одеси. Там окрім нас гратимуть ще й місцева «БІПА-Мода», донецький «Шахтар», київський «Будівельник» і два зарубіжних клуби.

Сподіваємося, що напружений серпень дасть змогу нам вийти на хороший рівень форми до 6 вересня, коли стартуватимемо в розіграші Кубка Європи.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

СПІРУЛІНА — ЦЕ ЖИТТЯ

Міністерство сільського господарства і продовольства та Інститут гігієни харчування Міністерства охорони здоров'я підписали технічні умови на вирощування і реалізацію спіруліни, що використовується як харчова добавка для людей. Технічні умови складені з урахуванням особливостей вирощування спіруліни в тепличному комплексі ВЕАК «Світязь».

З висновку професора, доктора біологічних наук Коновалова В. С., Житомир.

«Серед економічно доцільних засобів корекції обміну речовин ослабленого організму спіруліна займає одне з провідних місць.

В першу чергу, це зумовлено високим вмістом у спіруліні антианемічного вітаміну B^{12} й інших внутрішньоклітинних компонентів, які підвищують імунний захист організму людини й тим самим стабілізують його функції.

Мінімальні потреби Житомирської області у спіруліні для корекції здоров'я населення становлять 60 тонн сухої маси на рік».

Почувши про дивовижні властивості водорості спіруліни, багато тяжкохворих різними шляхами дістають її і вживають як харчову добавку.

Аналіз і систематизація повідомлень, що надходять від таких хворих, дають змогу зробити висновок про дуже обнадійливі результати.

Серед чудових властивостей водорості одною з головних є здатність виводити радіонукліди, різного роду шлаки, солі важких металів (цезію, стронцію, свинцю) з організму людини.

Вживання спіруліни явно нормалізує кров'яний тиск, поліпшує роботу серця.

Хворі на стенокардію, вживаючи спіруліну, відмовляються від усіх інших ліків, нормально рухаються і працюють.

Огрядні люди худнуть, худі поправляються. Прискіпливому вивченню підлягають деякі повідомлення про позитивний ефект приймання спіруліни під час лікування онкологічних захворювань. Відомі випадки, коли зникла необхідність у вже призначених операціях, в тому числі з приводу злоякісної пухлини груді.

Вживання спіруліни поліпшує працездатність людини, її пам'ять, підвищує ясність мислення, нормалізує сон. Зніматються різного роду захворювання нирок, печінки, виразкові вияви. Ефективна водорость і при лікуванні опіків.

Високу оцінку як способу омолоджувати організм, продовжувати життя отримала спіруліна і у фахівців, котрі займаються нетрадиційною медициною. Приймання спіруліни допомагає включати резервні функції організму в екстремальних ситуаціях.

Є численні дані, які свідчать про докорінне поліпшення потенції у чоловіків.

А найголовніше те, що спіруліна регулює й відновлює обмін речовин в організмі людини, порушення якого є джерелом багатьох хвороб, в тому числі онкологічних.

Нині дослідження спіруліни як лікувального препарату здійснюють провідні медичні науково-дослідні інститути України.

Звичайно, обсяги виробництва очищеної спіруліни ВЕАК «Світязь» ще недостатні, щоб задовольнити потреби всього населення України. Саме тому після отримання умов вживання спіруліни в їжу людини, вона продаватиметься за доступну ціну лише акціонерам ВЕАК «Світязь». Решті доведеться купувати її за світовими цінами.

Офіційно дозволена реалізація спіруліни здійснюватиметься з серпня 1994 року, причому поки що лише акціонерам ВЕАК «Світязь». Скоріше за все препарат являтиме собою суміш порошку спіруліни з медом.

Заплановано, проте, першочергове постачання препаратами спіруліни пологових будинків, дитсадків. Підростаюче покоління потребує підтримки насамперед.

В Основних напрямах розвитку ВЕАК «Світязь» передбачає швидкий та оперативний розвиток потужностей з вирощування спіруліни, але значне збільшення обсягів виробництва заплановано лише на 1995 рік.

А нині доведеться вдовольнитися тільки потужностями тепличного комплексу ВЕАК «Світязь» у Засіллі.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

◆ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 380390.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311151.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».